

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Casa Montessori i Partille kommun

Beslut
Skolrapport

Montessoristiftelsen i Partille
Ögärdesvägen 2
433 30 Partille

Beslut
2008-11-17
1 (3)
Dnr 54-2008:1440

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Casa Montessori i Partille

Verksamheten i den fristående grundskolan Casa Montessori i Partille kommun har granskats. Besök gjordes i skolan den 20-21 maj 2008.

Vid utbildningsinspektion tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Inspektionen behandlar tre områden, kunskaper, normer och värden samt ledning och kvalitetsarbete. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Information finns publicerad på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 17 februari 2009, ska Montessoristiftelsen i Partille redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolinspektionen avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolinspektionens beslut med anledning av inspektionen

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Casa Montessori i huvudsak erbjuder en utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen

svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla och att skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Följande områden inom Casa Montessoris verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Föräldraföreningens stadgar överensstämmer inte med lagens krav om att skolan ska vara är öppen för alla (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan är inte avgiftsfri (9 kap. 7 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3, 4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör utveckla sina rutiner för att följa upp resultaten på skolnivå så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.
- Skolan bör ytterligare utveckla de individuella utvecklingsplanerna.
- Skolan bör utveckla de lokala bearbetningarna av betygskriterierna.
- Skolan bör tydliggöra läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och att uppnå så att eleverna ges ökade möjligheter till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

På Skolinspektionens vägnar

Carina Abréu
Avdelningschef

Tomas Erlandsson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Hans Larson, avdelningsjuristen Malin Rothlin och undervisningsrådet Gerhard Eriksson deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Partille kommun

Övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Casa Montessori

Förskoleklass

Grundskola 1–9

Inledning

Verksamheten i Casa Montessori har granskats och besökts den 20-21 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vem som varit ansvarig för utbildningsinspektionen. Detta är den tredje inspektionen av skolan sedan den startade sin verksamhet år 1987. Den senaste inspektionen av skolan gjordes år 1997. I Skolverkets beslut (dnr 1996:1824) den 18 juni 1997 konstaterade Skolverket att Casa Montessori alltjämt uppfyllde villkoren för godkännande och rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, regelbunden tillsyn).

Inspektionen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga klasser samt verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

2 (18)

Huvudmannen för Casa Montessori har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med inspektionen haft kontakt med Partille kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Partille kommun gör årligen återkommande besök i verksamheten och Casa Montessori deltar i kommunens årliga kvalitetsundersökning som riktar sig till föräldrar och elever.

Beskrivning av skolan

Casa Montessori	Antal elever
Förskoleklass	18
Grundskola	165

Källa: Casa Montessori

Casa Montessori godkändes av Partille kommun år 1987 för årskurserna 1–3 och för årskurserna 4–6 1989 av Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus Län. Skolverket godkände Casa Montessori som en fristående grundskola för årskurserna 1–9 genom beslut (dnr 1995:1213) den 18 januari 1996. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. Enligt beslut (dnr 1998:732) den 29 april 1998 får skolan anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolverket konstaterar i en underrättelse (dnr 1999:1764) den 19 november 1999 till Montessoristiftelsen i Partille att stiftelsen har godkännande att som enskild huvudman bedriva förskoleklass i anslutning till den fristående grundskolan.

Skolans inriktning är allmän och skolans profil är Montessoripedagogik. Huvudman är Montessoristiftelsen i Partille med organisationsnummer 857205-4610.

Verksamheten vid Casa Montessori startade läsåret 1987/88 och omfattar numera årskurserna 1–9. Skolan hade vid inspektionsbesöket 165 elever och 18 barn i förskoleklassen. De flesta eleverna är folkbokförda i Partille kommun, men skolan har även elever från Lerums kommun, Göteborgs kommun och Stenungsunds kommun. Tidigare bedrev skolans huvudman förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg i anslutning till skolan. Denna verksamhet bedrivs sedan den 1 februari 2007 i en annan stiftelse med namnet Casa Montessori Förskola i Partille. Denna verksamhet ingår inte i denna inspektion.

Casa Montessori i Partille erbjuder undervisning i åldersintegrerade klasser utifrån Maria Montessoris pedagogik. Skolan är sedan några år tillbaka belägen i ett lugnt område i anslutning till Partille Tennis, dit skolans undervisning i idrott och hälsa är förlagd.

Helhetsbedömning

Sammantaget bedömer inspektörerna att Casa Montessori i huvudsak erbjuder en utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla och att skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för ut-

bildning inom det offentliga skolväsendet. Skolan uppvisar goda kunskapsresultat och överensstämmelsen mellan resultaten på nationella ämnesprov och betyg är stor. Vid bedömning och betygssättning använder lärarna all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till kursplanemålen. Skolans meritvärde har ökat de senaste åren och ligger mycket över både de kommunala skolornas och rikets snitt. Skolans resultat följs regelbundet upp i alla ämnen under hela studietiden men trots det bör skolan bli bättre på att systematiskt följa upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Casa Montessori är en god miljö för lärande och utveckling. Förhållningssättet mellan skolans elever är gott, vilket tydligt märks. Skolans organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer och eleverna uppger att de trivs på skolan och känner sig trygga. Däremot bör skolan klargöra vilka mål som utbildningen har så att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet ökar. Skolan har ett väl fungerande klass- och elevråd där eleverna ges kunskap om demokratins principer.

Skolans arbetssätt med individuell planering möjliggör att skolans elever genomför uppgifter utifrån sina individuella förutsättningar. På skolan bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete, vilket framkommer vid intervjuer och verksamhetsbesök. Skolan har upprättat en likabehandlingsplan som dock inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Vid intervjuer med skolans personal, föräldrar och elever framkommer att skolan tar ut avgifter. Huvudmannen måste se till och vid behov vidta åtgärder så att skolan inte tar ut avgifter eller belastar elever och föräldrar med kostnader som kan strida mot skollagen.

Föräldraföreningen vid Casa Montessori i Partille, dit samtliga föräldrar med barn i skolan är anslutna, har i sina stadgar reglerat krav på ideella arbetsinsatser från föräldrar. De som inte uppfyller kravet på ideellt arbete kan, enligt stadgarna, påföras en avgift av styrelsen. En medlem som varken deltar i det ideella arbetet eller betalar den påförda avgiften kan uteslutas ur föreningen. Föräldrar och personal intygar dock att denna stadgeparagraf aldrig tillämpats då det aldrig har varit aktuellt och att en eventuell uteslutning inte skulle innebära att barnet eller eleven förlorar sin plats i skolan. Skolinspektionen bedömer att stadgarna strider mot kravet på att skolan ska vara öppen för alla. Föräldraföreningens stadgar måste ändras och föräldrarna måste få korrekt information om vilket regelsystem som verkligen gäller.

Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som dock inte alltid dokumenteras. Skolan saknar en kvalitetsredovisning men har istället en förvaltningsberättelse i huvudmannens årsredovisning. Förvaltningsberättelsen uppfyller dock inte lagens krav på en kvalitetsredovisning. Skolans verksamhet bedöms vara stabil.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Föräldraföreningens stadgar överensstämmer inte med lagens krav om att skolan ska vara öppen för alla (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan är inte avgiftsfri (9 kap. 7 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3, 4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör utveckla sina rutiner för att följa upp resultaten på skolnivå så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.
- Skolan bör ytterligare utveckla de individuella utvecklingsplanerna.
- Skolan bör utveckla de lokala bearbetningarna av betygskriterierna.
- Skolan bör tydliggöra läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och att uppnå så att elevernas ges ökade möjligheter till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitets skala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1. Exempel på Casa Montessoris resultat åren 2003-2007.

	2003	2004	2005	2006	2007
Andel behöriga i procent till gymnasieskolan	100	100	100	100	100
Meritvärde¹	232	245	231	244	253

Källa: Casa Montessori

Kommentar:

Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 9 är goda liksom kunskapsresultaten mätta med betyg, både i jämförelse med övriga skolor i Partille kommun och med riket. Meritvärdet har i princip ökat varje år sedan 2003, förutom en nedgång år 2005. Meritvärdet för år 2007 var för skolan 253, vilket ska jämföras med 223 för de kommunala skolorna i Partille och 207 för riket. Andelen elever som har gymnasie-

¹ Meritvärdet räknas fram genom att bokstavs betygen översätts till siffror där MVG ger 20, VG 15 och G 10. Därefter räknas de 16 bästa betygen samman och ger det så kallade meritvärdet. En elev som har minst 16 betyg kan alltså ha högst 320 och minst 160 poäng i meritvärde.

behörighet har under de senaste fem åren varit 100 procent. År 2007 var motsvarande andel i Partille 94 procent medan andelen för riket samma år var 89 procent. Eleverna uppnår i huvudsak kravnivån i samtliga delprov vid de nationella ämnesproven för årskurs 5 i ämnena svenska och engelska. I matematik är resultaten inte riktigt lika bra. Skolan har vidtagit åtgärder för att öka andelen elever som når målen i matematik i årskurs 5.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Skolan genomför uppföljning i alla ämnen bland annat genom att sammanställa information om eleverna i en pärm som sedan utgör underlag för utvecklingssamtalen. Uppföljningen i alla ämnen sker regelbundet under hela skoltiden. Utvecklingssamtal genomförs med varje elev en gång per termin. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Uppföljning av resultaten

Enligt styrdokumenterna är den pedagogiska ledningen och lärarnas professionella ansvar förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Skolan använder resultaten från de nationella proven för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd. När elever inte nått målen uppstår spontana resultatdiskussioner och inom matematiken i årskurs 5 förekommer exempel på att undervisningsmetoder förändras i syfte att förbättra resultaten. Lärare och rektorn på skolan uppger att

undervisande lärare utvärderar arbetssättet inom varje ämne inför varje terminsslut. Inspektörerna bedömer att resultatdiskussionerna bör systematiseras bättre på skolenivå för att ständigt pröva och utveckla undervisningsmålen och metoderna i förhållande till styrdokumentens krav.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen, som när det gäller den individuella utvecklingsplanen även gäller för fristående grundskolor som har Skolverkets medgivande att anordna provning och sätta betyg, ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas (utvecklingssamtal). Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Utvecklingsplanen kan även innehålla överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna.

Representanter för eleverna uppger att utvecklingssamtal genomförs en gång per termin. Inför utvecklingssamtalen i årskurs 6–9 sammanställs elevens kunskapsutveckling per ämne i en pärm. Föräldrar får före utvecklingssamtalet ta del av pärmens innehåll. Pärmen ligger sedan till grund för den individuella utvecklingsplanen som upprättas under utvecklingssamtalet. Alla elever har en individuell utvecklingsplan. Kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna är dock varierande och i många fall inte framåtsyftande.

Inspektörerna bedömer att förarbetet inför utvecklingssamtalet är bra men att de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper och utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper. Resultaten från de nationella ämnesproven ligger till grund för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning. Betyg sätts enligt författningarnas krav och betygskatalog förs. Inspektörerna noterade dock några smärre fel i betygskatalogen vid inspektionsbesöket och förutsätter att skolan i framtiden för en betygskatalog enligt bestämmelserna. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Enligt författningarna ska betyget uttrycka i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan. Bedömning och betygssättning ska utgå från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

På skolan förekommer inom olika ämnen lokala bearbetningar av betygskriterierna. Vid intervjuer med representanter för eleverna och lärarna samt vid verksamhetsbesök och dokumentstudier framkommer att närvaro eller genomförande av ett visst antal redovisningsmoment är ett krav för att uppnå vissa betyg inom naturorienterande ämnen samt inom ämnet idrott och hälsa. Detta står inte i överensstämmelse med betygskriterierna.

Inspektörerna bedömer att skolans lokala bearbetningar av betygskriterierna i vissa fall bör utvecklas för att stämma överens med de nationella betygskriterierna.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,

- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Skolans organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer och eleverna ges kunskap om demokratis principer och får möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Verksamhetsbesök visar att undervisningen i skolan är allsidig och saklig och personal inom verksamheten samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande samt att skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället. Skolan kan dock ytterligare förtydliga läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. Vidare framgår att verksamheten i förskoleklassen stimulerar barnens utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång. Inom området finns följande förbättringsbehov:

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt styrdokumentet ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan.

Vid intervjuer med representanter för skolans elever samt vid verksamhetsbesök framkommer att de mål som styr utbildningen och de mål eleven ska uppnå inte är kända bland eleverna. Intervjuade elever i årskurs 8 och 9 känner till betygskriterierna men inte målen för utbildningen. På skolan är individuell planering en viktig del av pedagogiken. Personal på skolan menar att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet tillgodoses genom den individuella planeringen. Planeringen utgår i årskurserna 1–3 från en förbestämd meny där eleven får välja i vilken ordning de olika momenten ska genomföras. I årskurserna 4–5 används också menyprincipen men inte med samma detaljerade utformning. I de högre årskurserna förekommer också individuell planering, dock mer av ramkaraktär. Gemensamt för planeringen är att den inte utgår från mål utan från konkreta arbetsuppgifter. Elever och lärare uppger att inflytandet och ansvarstagandet över det egna lärandet sker i form av inflytande över redovisningsformer medan lärarna bestämmer innehållet och föreslår arbetssätt.

Partille kommun genomför varje år en kvalitetsundersökning bland elever och föräldrar vid skolor inom kommunens geografiska område. Eleverna i årskurs 8 fick år

2007 frågan ”Planerar du tillsammans med din lärare vad du ska arbeta med för att nå målen i de olika ämnena?”. På frågan svarade 84 procent att de ibland eller sällan får vara med och planera vad de ska arbeta med för att nå målen. På frågan ”Planerar du tillsammans med din lärare på vilket sätt du ska arbeta, t.ex. arbeta i grupp eller enskilt?” svarar 95 procent ibland eller sällan.

Rektorn har vid faktagranskning av rapporten pekat på att enligt motsvarande undersökning för år 2008 ligger skolan bättre till än för år 2007 och även bättre än de kommunala skolorna. På den första frågan ovan svarar 42 procent av eleverna oftast och endast 50 procent ibland eller aldrig. När det gäller den andra frågan svarar 84 procent ibland eller aldrig.

Inspektörerna bedömer att skolan bättre bör klargöra vilka mål som utbildningen har så att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet ökar.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektörernas bedömning av området är att det är av mycket god kvalitet. Undervisningen på skolan anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. De elever som är i behov av särskilt stöd får det och för dessa elever utarbetas alltid ett åtgärdsprogram.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Skolan utgör en trygg miljö, vilket både personal och elever intygar. Studiemiljön i skolan är inriktad på lärande och stöd åt att utveckla kunskaper. På skolan bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete. Inom området finns följande förbättringsbehov:

Likabehandling

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten. Inspektörerna vill även hänvisa till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

Skolan har en likabehandlingsplan och skolans elever, lärare och föräldrar känner till den. Eleverna har varit med vid upprättandet av planen men planen tydliggör inte vad som gäller för skolans olika verksamheter, t.ex. förskoleklassen.

Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden,
- om varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Eleverna erbjuds ett sådant antal timmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne och skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna. Eleverna har också tillgång till studie- och yrkesvägledning. Verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan.

En fristående skola ska ha ändamålsenliga lokaler. Den ska också ha utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Casa Montessori är belägen vid Partille Tennis och skolan hyr sina lokaler. Lokalerna är ändamålsenliga. Dock är vid besöket skolans institution för laborativa inslag i naturorienterande ämnen belägen i ett litet rum där endast två elever åt gången kan genomföra laborationer. Utrustningsnivån bedöms av inspektörerna som låg, bland annat saknar institutionen tillgång till gas.

I samband med faktagranskning av rapporten uppger rektorn att utrustningen för undervisning i naturorienterade ämnen gått igenom och att komplettering skett.

Inspektörerna förutsätter att skolan kontinuerligt ser över sin utrustning i naturorienterade ämnen och analyserar vilka eventuella kompletteringar som behövs för att eleverna ska kunna erbjudas en undervisning med god kvalitet. Inom området finns följande brist och förbättringsbehov:

Mottagande enligt bestämmelserna

Enligt skollagen ska en fristående skola stå öppen för alla barn som enligt skollagen har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet. Alla barn och ungdomar, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ska ha lika tillgång till utbildning.

Enligt skolans rektor gäller en kö för hela skolan men att i praktiken innebär det främst en kö för förskolan. Förtur gäller enligt principen:

1. Syskonförtur
2. Montessoribakgrund

Ett barn som går i den egna förskolan har förtur till förskoleklassen och samma princip gäller mellan förskoleklassen och årskurs 1. Reglerna för kösystemet och dess förturer finns inte dokumenterade. Elever och föräldrar har i något fall uppfattat att det förekommit köskvotering vid intagning till högre årskurser i skolan. Enligt rektorn förekommer ingen köskvotering. Inspektörerna förutsätter att ingen köskvotering förekommer samt att skolan dokumenterar de regler som tillämpas vid intagning.

Enligt intervjuade föräldrar är rutinen vid skolan att när ett barn eller en elev blir antagen till skolan erhåller dennes förälder ett automatiskt medlemskap i föräldraföreningen vid Casa Montessori i Partille. Föräldraföreningens uppgift är bland annat att utse stiftelsens styrelseledamöter och revisorer samt att ansvara för det ideella föräldraengagemanget vid skolan. Vid föreningens anordnade frivilliginsatser förväntas samtliga föräldrar delta. Medlemskapet i föreningen kostar 250 kronor per verksamhetsår och familj, oavsett antal barn i skolan. Medlemsavgiften ska täcka kostnaderna för en fotokatalog samt fika för frivilliginsatserna. I föräldraföreningens stadgar står att läsa att varje medlem i föreningen ska delta med ideellt arbete minst fem arbetsdagar per läsår vid Casa Montessori. De som inte uppfyller kravet på ideellt arbete kan påföras en avgift av styrelsen. En medlem som varken deltar i det ideella arbetet eller betalar den påförda avgiften kan uteslutas ur föreningen. Föräldrar och personal intygar dock att denna stadgeparagraf aldrig tillämpats för att det aldrig har varit aktuellt. En eventuell uteslutning skulle inte innebära att barnet eller eleven förlorar sin plats i skolan.

Enligt uppgifter från rektorn i samband med faktagranskningen är inte medlemskap i föräldraföreningen i realiteten obligatoriskt. Det finns exempel på föräldrar som inte velat vara med och detta har inte medfört några särskilda åtgärder från skolans sida.

Inspektörerna bedömer att föräldraföreningen inte kan ha krav på obligatoriskt medlemskap och krav på ideella arbetsinsatser. Formuleringen kring uteslutning

strider mot bestämmelserna och står i strid med kravet på att skolan ska vara öppen för alla. Föräldraföreningen måste ändra sina stadgar och ge korrekt information kring vad som egentligen gäller.

Avgifter

Enligt skollagen ska utbildningen i den fristående grundskolan vara avgiftsfri för eleverna.

Vid dokumentstudier och intervjuer med föräldrar, personal och elever framkommer att föräldraföreningen tar ut en medlemsavgift på 250 kronor per familj och verksamhetsår. Föräldraföreningen ställer också krav på att varje medlem ska arbeta fem ideella arbetsdagar per år i skolan. Som tidigare nämnts medför inte uteblivna avgifter eller insatser några åtgärder.

På skolan förekommer klasskassor. Eleven betalar in en summa på maximalt 100 kronor per läsår, som samlas in i början av terminen. Föräldrarna har möjlighet att betala vid varje aktuellt tillfälle, men ges inte information om denna möjlighet.

Skolan anordnar en friluftsdag varje vinter. Under friluftsdagen finns för eleven flera alternativ tillgängliga. Ett alternativ är en skidresa där eleverna själva står för vissa utgifter, såsom kostnaden för liftkort och eventuell hyra för skidor. Uppgifterna om hur mycket eleverna själva får stå för är motstridiga. Skidresan anordnas av elevernas idrottsförening och genomförs torsdag till söndag. Torsdagen räknas som en friluftsdag och fredagen har de deltagande eleverna arbetat in, vilket innebär att den frivilliga skidresan till viss del sker på skoltid. Tillsammans belastar dessa avgifter eleven flera gånger per läsår.

Inspektörerna bedömer att skolan inte är avgiftsfri för eleverna. Huvudmannen måste vidta åtgärder så att skolan inte tar ut avgifter eller belastar föräldrar med kostnader som kan strida mot skollagen.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Personalen har insikt i de föreskrifter som styr utbildningen och vid intervjuer med personal framkommer att de får den kompetensutveckling de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt. Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

3.3 Rektorns ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektorns ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Rektorn är förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare ansvar för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna och lagen om registerkontroll följs på skolan.

Inspektörerna vill dock påpeka på rektorns ansvar för att skolans resultat systematiskt följs upp och utvärderas så att det blir ett naturligt inslag i skolans förbättringsarbete. Se vidare under rubriken Kvalitetsarbete.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,

16 (18)

- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete men inom området finns följande brist:

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt samma förordning ska den skriftliga kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska dessutom verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten redovisas. Förordningen ställer krav på att elever, lärare och övriga personal ska medverka i utarbetandet av kvalitetsredovisningen och att elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta.

Kvalitetsarbetet vid skolan dokumenteras som en förvaltningsberättelse i årsredovisningen för stiftelsen Casa Montessori i Partille. Rektorn för skolan menar att förvaltningsberättelsen ska betraktas som en kvalitetsredovisning. Förvaltningsberättelsen innehåller bedömningar i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts samt de åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse, men presenterar ingen analys av måluppfyllelsen kopplat till åtgärderna för att öka den samma. Förvaltningsberättelsen innehåller en redovisning av kunskapsresultaten med det finns ingen diskussion kring varför resultaten ser ut som de gör. Förvaltningsberättelsen innehåller i viss utsträckning en presentation av verksamhetens förutsättningar och nyckeltal. Likabehandlingsplanen följs inte upp och utvärderas inte. Av förvaltningsberättelsen framgår inte om personal, elever eller föräldrar varit delaktiga i framtagandet av dokumentet. Representanter för huvudmannen kände inte till förordningen om kvalitetsredovisning.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller lagens krav på en sådan. Inspektörerna vill hänvisa till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,

- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,
- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Undervisning i den fristående skolan bedrivs av lärare som är anställda av skolan. Undervisningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Skolverket godkände i beslut (dnr 1995:1213) den 18 januari 1996 stiftelsen Montessoristiftelsen i Partille för att driva en fristående skola motsvarande grundskola. Enligt registreringsbeviset har Montessoristiftelsen i Partille till ändamål att driva skola, fritidshem och daghem. Skolverket konstaterar i en underrättelse (dnr 1999:1764) den 19 november 1999 till Montessoristiftelsen i Partille att stiftelsen har godkännande att som enskild huvudman bedriva förskoleklass i anslutning till den fristående grundskolan. Sedan den 1 februari 2007 driver stiftelsen Casa Montessori Förskola i Partille förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg i anslutning till skolan.

Vid besöket framstod det som oklart vilken stiftelse som förskoleklassen var organisatoriskt knuten till. Inspektörerna fann därför anledning att påpeka att förskoleklassen måste ligga under samma huvudman som har godkännandet att driva den fristående grundskolan, vilken alltså är Montessoristiftelsen i Partille. Rektorn har vid besöket och i samband med kommunikeringen av rapporten bekräftat att detta numera också är fallet.

Inspektörerna förutsätter att verksamheten även i framtiden organiseras i enlighet med godkännandet.

3.6 Stabilitet**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

Bedömning av området Stabilitet:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

18 (18)

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av mycket god kvalitet. Skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi.

Datum Ort

2008-11-17 Göteborg

Tomas Erlandsson

Undervisningsråd

Hanna Jansson

Akademikerpraktikant från Växjö Universitet